No. 3039 UTRECHT Zaterdag 25 Maart 1939 56ste Jaargang

# AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

## DE PASSIEWEEK

**Weest waakzaam van geest, opdat de Geheimnissen van deze tijd voor U niet zonder vrucht voorbij gaan. Overvloedig is nu de zegening.**

Met deze woorden leidt de H. Bernardus ons in de Passie of Lijdenstijd, zoals de laatste weken voor Pasen in de liturgie van de Kerk genoemd worden. In deze beide weken houdt onze Moeder de H. Kerk ons uitsluitend met het H. Lijden des Heren bezig en stelt zij in al haar gebeden en ceremoniën de pijnen en smarten van den Goddelijken Lijder ons voor ogen en treurt en rouwt zij daar over.

Deze gedachtenisviering van Jezus Lijden begint op Passie-Zondag, veertien dagen voor Jezus kruisdood, het tijdstip derhalve waarop de Farizeeën en Schriftgeleerden, de goddeloze vergadering belegden, waarin besloten werd Jezus te doden.

Wanneer wij morgen onze kerken betreden, dan zien wij daar de kruisbeelden met een paarse lijdensdoek bedekt, om te symboliseren hoe Jezus in het lijden Zijn Godheid verborg, zo zegt pater Oscar Huf S.J. ons in zijn Paasweek officie. Maar ook is 't kruisbeeld en zijn ook de andere beelden met paars bedekt, om onze aandacht op bizondere wijze te vestigen op het ware Kruis van Golgotha om de rouw en de droefheid van de Kerk te verzinnebeelden en in bizonder om in beeld weer te geven, wat het Evangelie van Passie-Zondag ons verhaalt, n.l. dat [illegible] zich verborg, om zoals de Evangelisten melden, niet meer in het openbaar te wandelen, tot Zijn uur gekomen was.

Dat de heilige beelden bedekt zijn met een paarse doek, verklaart pater Huf S.J.: „deze heilige beelden zijn een sieraad in de Kerk en daarom spreekt dit bedekken van rouw en droefheid. Bovendien acht de Kerk het in de komende dagen niet passend, dat de dienaren in het openbaar verschijnen en plechtig op de voorgrond treden, terwijl hun Heer en Meester verborgen is en in Zijn heilig Lijden als van de luister Zijner Godheid ontdaan wordt."

Maar niet alleen worden vanaf morgen de heilige beelden in onze kerken bedekt, maar ook hun gedachtenis viering blijft zoveel mogelijk achterwege, ten einde onze aandacht meer en onverdeeld te vestigen op de geheimen van Christus Lijden en Dood.

Ook in de kerkelijke gebeden begint morgen reeds de grote rouw der Kerk. Geen lof of jubelzang wordt meer vernomen en zelfs het Gloria Patri, Ere zij den Vader, wordt gedeeltelijk onderdrukt. Immers gedurende Zijn lijden verscheen de glorie van Christus Godheid niet en werd zij openlijk niet vermeerderd. Verborgen bleef echter die Godheid wel uitstralen in Jezus liefdedaden en daarom wordt deze lofprijzing niet geheel onderdrukt en blijft zij gehandhaafd in de stille psalmen en hymnen.

Daarbij komt ook, dat ons rouwbetoon in deze eerste week van het goddelijk Lijden nog wat getemperd moet zijn. Immers zo zegt de H. Schrift, het Lam Gods werd, tijdens de glorievolle intocht in Jerusalem wel reeds belaagd, maar nog niet ter slachtbank gesleurd. De droefheid was dus nog niet ten top gestegen. In de eigenlijke Lijdensweek valt dan ook de lofspreuk overal uit, omdat dan de Godmens geheel door de hoon en smaad der mensen wordt verduisterd.

Op die wijze viert de Kerk, volgens de oude liturgisten gedurende deze twee lijdensweken het lijden van Christus. Daarbij wordt door sommigen ook nog opgemerkt, dat juist twee weken gekozen zijn, omdat Christus voor en door twee volkeren geleden heeft.

Ook wordt voor die twee weken het Oude en Nieuwe Testament aangeduid het Oude dat voorspelde, dat Christus lijden zou, het Nieuwe dat verhaalt hoe Christus geleden heeft. Ook deze verklaring wordt door de liturgie zelf gerechtvaardigd, want in het Kerkelijke Officie van de eerste Passieweek treffen we vooral Schriftuurstukken aan, die op Jezus Lijden en Dood als iets toekomstigs wijzen, terwijl de liturgie van de Lijdensweek ons het lijden zelf verhaalt.

Niet onjuist zegt dan ook een vermaard liturgist: „Wat de Passieweek aanschouwt, wordt in de Goede Week volbracht."

Verenigen wij ons dan morgen met de Kerk in haar liturgie om ons voor te bereiden op een innig meeleven met de viering van het lijden en dood van onzen Goddelijken Zaligmaker, opdat wij ons voordeel doen met de beloften van den H. Bernardus, dat in deze dagen de zegen van God, wanneer wij Zijn H. Geheimen meevieren, overvloedig zal worden.

Laten wij dan ook in de heilige dagen, die morgen met Passie-Zondag aanbreken, in 'n godsdienstige stemming doorbrengen, door zoveel mogelijk de heilige diensten bij te wonen en te trachten het leven der Kerk in deze dagen tot het onze te maken. Opdat wij na met Christus geleden en gestorven te hebben ook de vreugde mogen smaken van Zijn Verrijzenis op Pasen.

## Het Memel-probleem

Nu Hitler ook zijn hand gelegd heeft op het Memelgebied, is het niet zonder belang, eens de aandacht te vestigen op het Memelprobleem, wat zo lang reeds de politieke geest heeft bezig gehouden, en zoals Gaston Raphaël het beschreven heeft in „La Grande Revue".

Louter van geografisch standpunt beschouwd is het Memelgebied, waarover sedert 1918 zoveel te doen is geweest, van geringe betekenis. Het grenst aan het uiterste Noorden van Oost-Pruisen, ligt aan de Oostzee en beslaat slechts 2140 vierkante kilometer grond en 426 vierkante kilometer water. De bevolking telde op 1 Januari 1934 149.273 zielen, van wie er 34.523 in de stad woonden. De natuur heeft dit stukje land stellig niet met schatten of schoonheden overladen: het is weinig geaccidenteerd, weinig afwisselend en het heeft een vochtig koud klimaat; de bevolking moet leven van visserij, veeteelt, rivier- en zeehandel.

Toch heeft de geschiedenis gewild, dat dit hoekje aarde 't voorwerp werd van 'n vinnige strijd. Tot de wereldoorlog maakte het deel uit van het Duitse rijk en niemand dacht aan Memel. Het verdrag van Versailles maakte het gebied los van Duitsland en toen kreeg het grote bekendheid. Litauen nam er bezit van en meende, dat de kwestie daarmede opgelost was. Het werd evenwel voor het nieuwe Duitsland een terra irredenta; Duitsland wilde het gemis van dit stukje van zijn oude rijk niet als definitief erkennen.

De moeilijkheden, waarvoor men in 1919 stond, waren zeer groot. Zolang men geen oplossing had voor de kwestie van een Poolse uitweg naar zee, kon het lot van Litauen, en daarmede dat van Memel, niet worden bepaald, Bovendien waren de ethnische en economische aspecten van het probleem zeer tegenstrijdig. Historisch is het Memelgebied door en door Baltisch. Door zeden, geloof en taal behoort het zonder twijfel tot de groep volken, die zich aan die zuidelijke kust der Oostzee hebben gevestigd. Van de vroegere talen zijn er twee overgebleven, het Litaus en het Lettisch. Een Pruisische statistiek van 1905 toont aan, dat op 1 December 1900 in de districten Memel en Heydekrug 43.94% en 57.78% der inwoners nog steeds het Litaus als moedertaal hadden. Terugkeer van het Memelgebied naar Litauen leek dus volkomen in overeenstemming met de beginselen van president Wilson.

Maar het is ook onbetwistbaar, dat het Memelgebied sedert de dertiende eeuw is gegermaniseerd, evenals Oost Pruisen, waarmede het sindsdien voortdurend verbonden was. Al bleef voor de inheemsen Memel Klaipeda heten en Heydekrug Siluté, al bleven zij trouw aan de katholieke godsdienst, de Duitse invloed was evenzeer waarneembaar in het culturele leven als op het gebied der economische activiteit. Van de 799 schepen, die in 1913 de haven van Memel binnenkwamen, voerden er 583 de Duitse vlag, 51 de Nederlandse, 34 de Engelse, 46 de Deense, 41 de Noorse, 12 de Zweedse, 7 de Belgische en 16 de Russische. Wegen en spoorlijnen waren alle op Duitsland georiënteerd, evenals het grootste deel van de buitenlandse handel. De bouw van huizen in stad en lande, de bewerking van de grond, het onderwijs, alles geschiedde in Duitse trant. De reiziger, die de toen Russisch-Duitse Oost-grens overstak, kreeg de indruk in een geheel andere wereld te komen. Er was dus een groot verschil tussen heden en verleden, tussen historie en leven. De meerderheid der bevolking mocht al Litaus of Memels van hart zijn, door onderwijs en belangen was zij Duits-gezind geworden.

Bovendien kon de kwestie, die toch al zo ingewikkeld was, op de Vredesconferentie slechts als bijzaak behandeld worden. Zij werd te berde gebracht door de Litauers, die zich in de Verenigde Staten veel sympathie hadden verworven; in Amerika bedroeg het aantal Litause emigranten bijna 800.000. In 1914 hadden zij te Chicago de grondslagen gelegd voor de „nationale raad", die in 1915 te Lausanne definitief werd ingesteld en de onafhankelijkheid van Litauen voorbereidde. Natuurlijk wilde zij ook Memel bij Litauen betrekken. Hoewel de geallieerden de Litauers goed gezind waren, aarzelden zij toch hen geheel te volgen. Het gebied was te klein en te weinig bekend om de aandacht te kunnen trekken van de mensen, die reeds zo in beslag werden genomen door de herrijzenis van Polen en Litauen zelf. Er kon dan ook geen definitieve oplossing bereikt worden. Clemenceau antwoordde op 16 Juni 1919 wel categorisch aan graaf von Brockdorff-Rantzau, dat het Memelgebied altijd Litaus is geweest, hetgeen de terugkeer naar Duitsland uitsloot, maar men kon of wilde niet kiezen tussen de twee andere mogelijkheden: de instelling van een autonome staat of toewijzing aan Litauen. In artikel 99 van het verdrag van Versailles deed Duitsland afstand van al zijn rechten op het gebied in kwestie, dat ter beschikking bleef van de geallieerde en geassocieerde mogendheden, die voorlopig werden bekleed met een collectieve en ondeelbare souvereiniteit, welke in de practijk werd uitgeoefend door de Gezantenraad.

Terwijl men zich jarenlang bezig hield met het zoeken naar een statuut, begonnen de moeilijkheden. Eigenlijk was het ingestelde merkwaardige régime niet zo kwaad. Generaal Odry, die in Februari 1920 met een bataljon Franse alpenjagers in Memel kwam, en zijn opvolger, de hoge-commissaris Pristiné, regeerden standvastig. Zij vervulden de rol van staatshoofd en oefenden hun gezag uit door middel van een directorium, een soort ministerie, bestaande uit een president en zeven leden, benevens door een staatsraad, een soort parlement gekozen door de corporaties, dat echter, afgezien van het goedkeuren der begroting, slechts een adviserende functie had. Het land werd in drie districten verdeeld; de begroting was zó goed in orde, dat met de overschotten de haven van Memel kon worden verbeterd en vergroot. Gezien de goede resultaten van dit régime won het denkbeeld ener verlenging veld; men wilde een vrije-staat scheppen. De gezantenraad overwoog dit denkbeeld, Polen moedigde het aan en de bevolking was er niet tegen. Maar de Litauers, en vooral de militante leden der nationalistische organisaties zoals de Taryba, bestreden het denkbeeld heftig.

Tegelijkertijd ontstond er een levendige vijandschap tussen Polen en Litauen. De Litauers hadden Wilna altijd als Litaus, ja als hun hoofdstad beschouwd. Zij bezetten het, toen de bolsjewieken de Polen terugdreven. Maar deze maakten zich, na hun bevrijding, op 7 October 1920, meester van de stad en gaven haar niet terug, ondanks gezantenraad en Volkenbond. Toen kwamen de Litauers op hun beurt in verzet; zij weigerden zich te houden aan artikel 11 van het verdrag — hetwelk aan Polen vrije toegang naar zee en vrije doorvoer verzekerde, — zolang Polen de Litause gebieden niet had teruggegeven. Alle verkeer te water en te land werd afgesneden en Memel had [illegible] [illegible].

De Litauers gingen nog verder. In Januari 1923 drongen zij het Memelgebied binnen. Pristiné bood verzet; twee Franse soldaten werden bij straatgevechten gedood. De gezantenraad aanvaardde een wapenstilstand en op 16 Februari bood hij aan, Litauens souvereiniteit in Memel te erkennen. Onderhandelingen begonnen met de nieuwe bewindvoerders, die zich in hun bestuur liberaal en bekwaam toonden. De meeste der 64 artikelen van de ontwerp-conventie werden aanvaard. Men kon het echter niet eens worden over de organisatie van de haven en het verkeer over de Njemen. Het geschil kwam voor de Volkenbondsraad, die na een onderzoek ter plaatse de aanvaarding aanbeval van het ontwerp, dat de Litauers in ruime mate genoegdoening verschafte. Op 8 Mei 1924 werd het protocol, dat de status van Memel vaststelde, getekend.

Daarmede was het probleem echter niet geregeld. Niet alleen bleef er vijandigheid bestaan tussen Litauen en Polen, maar er dook nu ook een geschil op met Duitsland.

Het statuut behelst zowel het beginsel der Litause souvereiniteit, als een zekere autonomie van het Memelgebied. Dit is een soort provincie, met een gouverneur, die door den Litausen president wordt benoemd. De gouverneur heeft naast zich een directorium, waarvan hij wel den voorzitter maar niet de andere leden benoemt en een Kamer, die door de bevolking wordt gekozen. Het directorium [illegible] de wetgevende macht. Van belang is daarbij de bepaling in het statuut, volgens welke het directorium het vertrouwen moet bezitten van de Kamer en anders moet aftreden. Deze bepaling heeft tot conflicten geleid.

De Litause gouverneur is heer en meester en geniet tal van voorrechten. Maar wat gebeurt er bij een conflict tussen president van het directorium en de andere leden daarvan, of wel tussen het directorium en de gekozen Kamer? Kan de functionnering van het constitutionele apparaat niet verhinderd worden, als gevolg van intriges, die in een klein gebied zo licht voorkomen, of door meningsverschuivingen in dit half-Litause, half Duitse gebied?

Iets dergelijks is ook gebeurd. De regering te Kaunas begon het Memelgebied Litaus te maken. Op handige wijze richtte zij haar energie eerst op de economische ontwikkeling. Er werd een spoorlijn aangelegd om Kaunas direct met Memel te verbinden, terwijl vroeger reizigers en goederen een lange omweg moesten maken, hetzij door Oost-Pruisen of door Letland. Het Duitse aandeel in de Litause import daalde van 49% der totale waarde in 1929 tot 28% in 1934 en het aandeel in de Litause export, vooral van landbouwproducten, daalde van 54.9% tot 21% in 1934. Andere landen, vooral Engeland, namen Duitslands plaats in. De bloei der haven van Memel, in weerwil van de crisis, bleek uit de vermeerdering van het aantal binnengekomen schepen: 1113 in 1932 waarvan slechts 503 Duitse en de totale tonnemaat, evenals uit de stijgende deelneming aan Litauens economisch leven; Memels aandeel in de import is gestegen van 36% in 1928 tot 51% in 1932 en wat de export betreft van 23% tot 67%.

Duitslands actie is daarentegen vóór alles van politieke aard geweest. Hoe klein 't verloren gebied ook is, het wilde er geen afstand van doen. Het deed ten opzichte van Memel, evenals voor andere streken, een beroep op de rechten der ethnische minderheden, die het zegt te verdedigen. Vandaar zijn agitatie, propaganda, klachten te Genève, obstructie methodes enz. een politiek, die deed denken aan de in Danzig toegepaste. Het spreekt van zelf, dat deze campagne feller werd, naarmate Duitsland zich sterker voelde en dat zij met de opkomst van het nationaal-socialisme en de toenadering tot Polen, Litauens anderen vijand, enorm is gegroeid.

De Litause regering heeft hierop tenslotte energiek gereageerd. Tot 1927 waren de incidenten niet van dramatische aard. Er kwam zelfs een ontspanning, na de ondertekening van een arbitrageverdrag in Januari 1928 door Stresemann en Woldemaras, gevolgd door een handelsverdrag. Maar in 1930 ging Duitsland de douanetarieven verhogen, het voerde contingenteringen in, waarvan vooral de Litause export te lijden had. De eerste grote stembuszege der Hitlerianen leidde tot een opleving der nationalistische gevoelens en van dat ogenblik af richtten de Duitse blikken zich naar Oost-Europa.

Het parlementaire leven te Memel [illegible] gouverneur den president van het directorium verzocht af te treden, verklaarde de Kamer zich solidair met dezen en onthield zijn vertrouwen aan den plaatsvervanger; dit gebeurde in 1932. Nadat de Kamer was ontbonden kwam bij de nieuwe verkiezingen een autonomistische en meer of minder Duits-gezinde meerderheid van 24 leden op een totaal van 29 tot stand. De wet werd niet meer gehandhaafd. Ambtenaren werden afgezet, bladen verboden; Kamerbesluiten door een veto nietig verklaard. Het Permanente Hof te 's Gravenhage kreeg een Duitse klacht te behandelen en gaf in zijn vonnis van 11 Augustus 1932 Litauen ten dele ongelijk. De spanning groeide. De bloei van het nationaal-socialisme is gepaard gegaan met verbanningen en gerechtelijke vervolgingen. Op 26 Maart 1935 heeft de krijgsraad te Kaunas van de 126 personen, die wegens hoogverraad terecht stonden, er 87 veroordeeld, van wie vier ter dood. De vier garantie-mogendheden (Engeland, Frankrijk, Japan en Italië) hebben tweemaal vertogen tot de Litause regering gericht en op matiging aangedrongen, enz., totdat ten slotte in de laatste week Memel weer Duits werd, zoals het eeuwen was geweest.

## ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Heel de wereld zal momenteel wel de gedachte in het hoofd hebben, dat de totalitaire staten maar doen en de anderen praten.

Wanneer we eens de geschiedenis van de laatste jaren nagaan, dan hebben we de overweldiging van Abessynië door Italië, met de hele historie vooraf. Italië deed maar en het regende protesten van Engeland, Frankrijk en de hele Volkenbond en het enigste wat gedaan werd, (maar men deed toen tenminste nog wat) waren de sancties, die echter niets uithaalden.

Daarna kwam Duitsland met eerst Versailles kapot te maken in zover het bepalingen voor het Duitse binnenland betrof; er werd veel gepraat in Frankrijk en Engeland, maar Duitsland ging zijn gang en nog verder. Oostenrijk, Sudetenland en Tsjecho Slowakije werden ingepalmd en terwijl Engeland en Frankrijk nog niet eens uitgepraat zijn over deze laatste statenroof, is Hitler al weer op weg naar Memelland om ook dit plechtig in bezit te nemen.

En nu spreken we nog maar niet over vrijheidsberovingen van rassen of aanhangers van godsdiensten in Duitsland zelf.

Donderdagavond heeft Chamberlain een rede gehouden in het parlement en gezegd: „wanneer het huidige doen en laten van Hitler de dominatie van Europa moet betekenen, dan..........." Maar wat is het doen van Hitler anders, zo zouden we Chamberlain willen vragen.

We willen, aldus Chamberlain, aan een land als Duitsland geen belemmeringen stellen op het gebied van export, maar het gaat niet aan, dat onafhankelijke staten hun onafhankelijkheid moeten opofferen aan de heerszucht van de totalitaire Staten.

We zijn geen politici en de beste stuurlui staan aan wal; maar toch zal de wereld moeilijk de wrevel kunnen onderdrukken over het huidige optreden van Engeland, evenzeer als over het huidige optreden van Duitsland.

En waarom deze wrevel?

Omdat het recht momenteel uit deze wereld is verdwenen en het geweld zegeviert. En feitelijk is de oorzaak van deze huidige wantoestand te zoeken in de voorbije politiek van de landen die thans het meest over Duitsland klagen, z.l Frankrijk en Engeland. Wat thans in Europa gebeurt en gebeuren kan, vindt zijn oorzaak in wat de grote mogendheden te Versailles gebrouwen hebben. Daar was al evenmin recht te vinden, als thans in Duitsland en alleen heeft in die dagen de Paus van Rome Benedictus XV ernstig zijn stem er tegen verheven. Maar de grote mogendheden waren in die dagen evenmin bereid naar Rome te luisteren als een jaar tevoren Duitsland, toen de huidige Paus Pius XII met speciale vredesvoorwaarden naar Duitsland gezonden werd.

Er ontbreekt in het huidige statenstelsel een grote morele macht, die boven de partijen staat; en deze morele macht zou heel gemakkelijk te vinden zijn, wanneer de staatshoofden en leiders nog een moraal kenden en niet enkel macht.

Chamberlain is thans bezig tegen het groeiend geweld van Duitsland een bond te vormen van Engeland, Frankrijk en Rusland om een anti-Hitler pact in mekaar te zetten; maar heel erg vlot dit niet en het grootste gedeelte van de mensheid, wat nog met Chamberlain sympathiseert, hoopt misschien ook dat dit pact niet slagen zal. Non tali auxilio; „niet met zodanige hulp" zal de wereld zeggen, nu ze horen dat ook Stalin daaraan zal moeten medewerken.

Intussen gaat Hitler zijn gang. Bohemen en Moravië zitten onder de volle Duitse heerschappij, al heet het dan protectoraat. Een grotere autonomie bezit Slowakije; maar de autonomie gaat nog niet zover, als in Nederland de gemeenteraden.

Wat er feitelijk met Roumenië en Duitsland geweest is, is nog niet duidelijk. Roumenië schijnt zich sterk aan de grenzen te verdedigen. Maar tegen wie? Hongarije? dat een vriend is van Duitsland en feitelijk ook onder Hitlers invloed staat? Is dezer dagen toch heeft Roumenië een handelsverdrag met Duitsland afgesloten. Of is dit handelsverdrag misschien zo iets als het bekende turfschip van Breda?

De komende dagen zullen ons wel wijzer maken, want de historie maakt zich snel tegenwoordig.

## CURACAO.

### Derde lezing over luchtbescherming

Aan de derde lezing gehouden door Luit. van de Laarschot liet spr. enkele opmerkingen vooraf gaan. Vooreerst benadrukte spr. dat de lezingen een algemene inleiding willen zijn, die nog gevolgd dienen te worden door conferenties met deskundigen der verschillende technische diensten; ook zal hij bij 't stellen van vragen, op zuiver militair gebied het antwoord moeten schuldig blijven, daar toch luchtbescherming een burgerlijke dienst behoort te zijn.

Het publiek verdedigt zich niet; dat doet het leger, doch het stelt zich veilig door o.a. de luchtbescherming zo perfect mogelijk te outilleren.

De vorige maal had spr. behandeld de waarschuwingsdienst, soorten van alarm en de [illegible] organisatie, deze avond kwam hij tot een ander onderwerp z.l. de lichtdoving, de alarmeringstoestellen en de bescherming tegen luchtaanvallen in grote gebouwen en bedrijven.



Voor hier mede te beginnen merkte Luit. v.d. Laarschot op, dat de bedoeling van deze lezing is, een algemene basis te geven waarop kan worden gewerkt.

De lichtdoving wordt onderscheiden in drie gedeelten:

1. Straatverlichting;
2. Uitstraling uit huizen en gebouwen;
3. Lichten van verkeersmiddelen.

Er bestaat een geheim rapport over de proeven hier op Curaçao genomen.

Het water schittert altijd wat, doch iedere verduistering kan meehelpen tot vertraging in het werk van de vijand en dat betekent winst. Deze proeven hebben ook bewezen, dat verduistering voor een vlieger moeilijkheden oplevert welke groter worden als men over luchtdoelbestrijdingsmiddelen beschikt.

Het doven van de straatverlichting moet door de Overheid centraal geschieden. Dit kan echter hier niet centraal, en dit is een groot nadeel. Daarom zal men al het mogelijke moeten doen om tot een goede oplossing te komen. Niet ineens doven is gewenst, doch trapsgewijs (spr. illustreerde dit aan proeven genomen door de A.N.W.B.). Daarbij zal men het verkeer gaande houden op richtlampen.

Het doven van de uitstraling uit de huizen moet door de bevolking zelf geschieden. De ramen zal men moeten afschermen, dikwijls zelfs van buiten of de lichtbron zelf.

Verschillende manieren van afschermen werden aan de hand van de tekeningen vertoond. Speciale aandacht vragen galerijen, vensters, reclameverlichting. Niet alle huizen zijn voorzien van shutters. Lichtsluizen zijn nodig. Overbodige lichten zullen in die tijden moeten verwijderd worden.

Voor het doven van lichten van verkeersmiddelen wees Spr. op hoezen met smal spleetje 1 cm. breed en enkele cm. lang. Dit wordt dan nog afgeschermd met blauw papier. Op sommige plaatsen echter moet licht blijven branden. Blauwe transparanten zullen dan dienen voor hulpposten en in bedrijven speciale lampen.

Ook in de haven moeten maatregelen worden genomen.

De controle van dit alles zal niet alleen moeten geschieden van uit vliegtuigen, doch ook met patrouilles op de grond. In Nederland bestaat reeds goede samenwerking met de K.N.A.C. en de Vrijwillige organisatie sportvliegers (V.O.S.).

Een grote taak is weggelegd voor de Ned. Ver. voor luchtbescherming; hier bestaat nog geen afdeling. De oprichting is echter in zicht.

De voor Curaçao op te richten vereniging zal toch geen initiatieven dienen te nemen buiten het Hoofd Luchtbeschermingsdienst om.

Aan de hand van tekeningen toonde Spr. de besproken richtlampen. Afscherming van het licht is z.i. reeds nu voor te bereiden, omdat dit tijd kost.

Vooral huizen met glazen ruiten dienen zich goed te verbergen. Allerlei tekeningen lieten zien hoe dit goed gedaan kan worden.

Het Westland o.a. met zijn glazen kassen was bij gedane proeven gemakkelijk te vinden.

Het inschijnen van de maan kan het noodzakelijk maken, dat men de ramen van buiten afsluit.

**Alarmeringstoestellen.**

Van belang is de geluidssoort: elke sirene moet daarom een certificaat hebben. Een jankteon is noodzakelijk ter onderscheiding van andere sirenes.

Aanschaffingskosten dezer toestellen zijn hoog: in Nederland ± 1000 gld.

Naar Spr. meent, zijn er nog geen Hollandse sirenes met certificaat. Daarin valt de Nederlandse industrie dus nog niet te steunen!

Ook van belang is de geluidsterkte. Het geluid breekt immers tegen de gevels. Daarbij zal men hier de windsterkte in aanmerking moeten nemen. Daarom zijn proeven noodzakelijk met hoge opstelling. Controle kan door de politie worden uitgeoefend bij de beproeving. Het monteren van de sirenes kan geschieden op 't electrisch net of geheel onafhankelijk daarvan. Dit laatste is echter aan te bevelen. Voor geval de sirene onklaar is geraakt, zal men ook mobiel materieel gereed moeten hebben. Dit kunnen wielrijders zijn met treksirenes.

Het opheffen van de alarmtoestand zou kunnen geschieden door het luiden der kerkklokken, welke in die tijden dan voor andere gelegenheden niet mogen luiden.

Met huiszoemers is proef genomen in Nederland. Deze werden gemonteerd op de waterleiding of gasleiding, en berusten op een systeem van verhoging van druk. Zij zouden ook op de telefoon kunnen worden aangebracht.

Ten slotte heeft men de conferentietelefoon. Deze is bijv. in Rotterdam bij de politie aanwezig met ± 20 aansluitingen. In de verschillende wijken staan palen opgesteld met daarboven een lamp. Wanneer het hoofdbureau iets heeft voor wijkagenten, dan beginnen de lampen te branden (blauw licht). Voor deze doelstelling worden deze veranderd in die zin, dat in plaats van een lamp, een kleine sirene is aangebracht. Men krijgt dan een decentralisatie van het alarmsein.

Na de pauze sprak Luit. v.d. Laarschot over bescherming van grote gebouwen en bedrijven.

Voor elk gebouw of bedrijf zal men een plan moeten opmaken, een hoofd moeten aanstellen. Dit hoofd moet overleggen met het Hoofd luchtbeschermingsdienst.

De beschikbare hoeveelheid personeel is van groot belang. Een vast schema is niet te geven.

De taak voor het personeel zal moeten omvatten:

1. Alarmeringsdienst in het gebouw, etc.;
2. Sluiten ramen en deuren, kranen
3. Bestrijding brandbommen, bediening brandblusmaterieel;
4. E.H.B.O.
5. Personeel wat leiding geeft bij de schuilgelegenheden.
6. Afschermen binnenverlichting;
7. Wegleiden publiek naar schuilgelegenheden.

Ieder moet zijn taak kennen. Het personeel moet cursussen volgen en nu en dan eens oefenen. Zo ongeveer gelijk men dat op boten doet (sloepenrol).

Daarnaast is om de verschillende diensten te kunnen vervullen materiaal nodig, wat onderhouden en aangevuld moet worden.

Zo mogelijk zal men de bovenverdieping der gebouwen ontruimen. Het personeel moet een en ander worden bijgebracht. Dit wordt gedaan in de cursussen die gegeven worden uitgaande van de luchtbeschermingsdienst. Hier zal de Ned. Ver. voor Luchtbescherming grote diensten kunnen bewijzen.

De organisatie in grote fabrieken gelijkt zeer veel op de grote organisatie van de Overheid. De kosten moeten door het bedrijf zelf worden betaald. Is aan het bedrijf een Arts verbonden, dan moet hij de geneeskundige organisatie regelen.

Men zal voor het personeel beschermingsmiddelen moeten zoeken in schuilkelders, schuilloopgraven, schuilhutten (voor geval men niet in de grond kan); kleine klokken voor personen die niet van hun posten kunnen.

Zo de grond te hard is om loopgraven aan te leggen (Curaçao), kan men volstaan met schuilhutten.

Dat er, naar de spr. zeide, per strekkende meter 8 personen in geborgen kunnen worden, lijkt ons wat vreemd. Het zal er dan alles behalve comfortabel zitten zijn.

We wijzen nog even op het „zelf moeten bekostigen". De spr. wees hier [illegible] ter der luchtbescherming, als ook op de Nederlandse wet, zonder nogthans op de Cur. verordening te willen vooruitlopen. Spr. wees er ook op dat toch in Nederland het Rijk een tegemoetkoming kan geven, zo b.v. een particuliere kelder door extra-kosten dienstbaar wordt gemaakt ook voor het publiek.

Spr. eindigde aldus:

Wanneer ik wederom een resumé samenstel aan het eind van deze lezing, dan zal dit de volgende punten bevatten:

1. Verduistering levert op Curaçao voor een vlieger moeilijkheden op die belangrijk groter worden, naarmate men over goede luchtdoelbestrijdingsmiddelen beschikt.
2. De verduistering zal moeten bestaan in:
   a. de doving van de straatverlichting;
   b. het voorkomen van lichtuitstraling uit de huizen e.d.;
   c. de doving van de lichten van de verkeersmiddelen;
3. Er zullen uitgebreide maatregelen moeten worden getroffen voor de alarmering en voor de opheffing van de alarmtoestand.
4. De bescherming in fabrieken en grote gebouwen moet door de belanghebbenden zelf worden bekostigd en door belanghebbenden zelf in overleg met hlbd. worden georganiseerd.
5. In ieder groot bedrijf of gebouw, zijn schuilgelegenheden voor personeel noodzakelijk.

Naar we vernemen zullen de lezingen met twee bekort worden, zodat er nog twee zullen volgen, waarin o.a. 't [illegible] gas nader beschouwd zal worden. De volgende lezing vindt plaats op 28 Mrt a.s., terwijl de datum der laatste lezing nog nader zal worden bekend gemaakt.

Ook ligt het in de bedoeling van Luit. van de Laarschot om na deze lezingen een lezing voor het publiek te geven, die een resumé wil zijn van hetgeen hier enigszins gedetailleerd wordt weergegeven.

Bij de gestelde vragen werd nog eens gewezen op het moeilijke om Willemstad te verduisteren, daar heel de haven kan schitteren in het maanlicht en werd er verder opgemerkt, dat een verlaging van de hoogtekracht van het licht in dagen van gevaar, technisch niet zo gemakkelijk uitvoerbaar is.

### RONDVLUCHTEN VOOR SCHOOLKINDEREN OP 12 APRIL.

Naar wij vernemen zijn de hoofden der voornaamste scholen te Curaçao, Aruba en Bonaire door de K.L.M. voorzien van een overzicht der ontwikkeling, welke de nationale burgerluchtvaart doormaakte sinds de oprichting der K.L.M. in 1919. Tevens werden geïllustreerde brochures en folders rondgezonden, aan de hand waarvan de leerkrachten klassikaal de leerlingen op onderhoudende wijze vertrouwd kunnen maken met het luchtverkeer en vele vragen kunnen beantwoorden op dit gebied, dat reeds zozeer de belangstelling der jeugd heeft.

Het is de bedoeling om dan in de Paasvacantie en wel op Woensdag 12 April, speciale rondvluchten voor schoolkinderen te houden, waartoe men zich reeds van te voren kan opgeven.

De prijs is op f 3.— per leerling gesteld, zodat verwacht kan worden, dat vele leerlingen van hun ouders toestemming zullen krijgen om dit evenement in de Paasvacantie mee te maken.

Het plan is, dat elke vlucht door een der leerkrachten meegemaakt wordt, op uitnodiging van de K.L.M., zodat de kinderen in de [illegible] der het gebruikelijk toezicht zullen blijven.

Wij wensen de K.L.M. gaarne succes met deze sympathieke propaganda onder onze jeugd.

**Winkelsluiting.**

We lezen in La Union:

De memorie van antwoord is verschenen. Het bestuur is er tegen, op Zondag twee uur lang de winkels te openen. Het wil ook de kapperszaken op Zondag wel helemaal sluiten. „Het Bestuur kan niet meegaan met meerdere leden, die de openingsduur van winkels op 10 uur willen bepalen. Een te grote stap wordt niet gewenst geacht en het komt voorzichtiger voor, eerst het practisch effect van het onderhavige voorstel af te wachten om dan later wellicht een schrede verder te gaan."

Dit is jammer omdat sluiting om zeven uur 's avonds naar onze mening practisch een stap achteruit zal betekenen. Thans reeds sluiten vele grote zaken om zes uur. Zullen deze niet een uur langer geopend zijn, indien de sluitingstijd in het algemeen op zeven uur wordt gesteld? Het bestuur geeft niet veel argumenten. „Niet gewenst". Waarom niet? „Voorzichtiger". Waarom zou het onvoorzichtig zijn. „Het practische effect". Bedoelt men hiermede misschien de verzoening van de (heus niet zo talrijke!) winkeliers, die thans tegen het ontwerp zijn?

Overigens heeft het Bestuur geen bezwaar om Grote Verzoendag en Hervormingsdag óók tot feestdagen te verheffen en eveneens wil het daarbij voegen de verjaardag van Prinses Beatrix. [illegible] bezwaren hebben maar misschien is het goed, dat het Bestuur op Aruba en Bonaire den volke eens gaat uitleggen, wat Hervormingsdag is en wat Verzoendag betekent! Het is nogal vreemd als de winkels gesloten zouden moeten zijn en men weet niet, om welke reden.

Tenslotte blijft in artikel 9 de mogelijkheid geopend om af te wijken van de winkelsluiting „voor bijzondere omstandigheden". Wij zijn zo naïef dit te willen laten gelden voor werkelijk „bijzondere gevallen, doch tot nu toe schijnen de vrijstellingen meer op regels te gelijken. Het toeristenverkeer moet gelden als „bijzondere geval". Maar wat is nu toeristenverkeer? O.i. lijnschepen zeker niet.

We hopen dat de nieuwe procureur een beetje naar onze zienswijze zal overhellen en dat niet de gehele Zondagssluiting illusoir zal worden gemaakt [illegible] van artikel 9.

### DE STATEN VAN CURAÇAO.

Donderdagavond werden in openbare zitting behandeld o.a. de verhoging der loodsgelden.

Als eerste spreker trad de Hr. Bichon op tegen deze verordening. Spr. meende dat het Bestuur in deze de fout maakt door eerst het inkomen te zoeken en dan te zien, wat met het geld te doen.

Daarom stelde hij een motie voor om dit ontwerp niet te behandelen alvorens de 2 Suppletoire behandeld is. De Heren Mr. Franke en Sprockel repliceerden.

De motie werd met 9 stemmen verworpen.

In zijn bestrijding van het ontwerp meende de Hr. Bichon argumenten te kunnen vinden in de onnodigheid, de onbillijkheid en de ongewenstheid.

Mr. Franke weerlegde en zeide o.a. dat deze verhoging neerkomt op een kostenverhoging van een-tien-duizendste cent per kilogram olie, een-honderdste cent voor een kilogram tarwe, een twee-honderdste cent voor een kilogram [illegible]

De Heer [illegible]

De Heren Plantz, Sprockel, Martijn en Da Costa Gomez [illegible] het woord ten gunste van het Bestuursvoorstel, wat ten slotte werd aangenomen met 9 stemmen voor.

[illegible] wees op de huidige noodtoestand [illegible] uit het verkeer genomen is.

Bij het bouwrijp maken van de grond voor een sportpark op het Rif wordt dag en nacht gewerkt. Spr. dringt er op aan, dat ook aan de brug dag en nacht gewerkt zal worden, zomede Zaterdagmiddag als Zondag. Dit voortdurende werken zal voor de buurtbewoners wel hinderlijk zijn, doch er wonen niet zo veel mensen in de buurt van de brug en [illegible] maar in het algemeen belang verdragen. In deze geest dient spr. een motie in, welke met algemene stemmen wordt aangenomen.

Tenslotte wordt er nog een motie door de Hr. Capriles ingediend inzake de eisen, die de Landswatervoorzieningsdienst stelt ten aanzien van Low-tanks en de kosten, die hierdoor het publiek moet dragen, welke 1 April ingaan. Deze motie wordt met een stem tegen aangenomen.



**C. B. L. O.**

**Den Leden wordt hiermede ter kennis gebracht, dat de per 27 Maart a.s. uitgeschreven Jaarlijksche Algemeene Ledenvergadering door onvoorziene omstandigheden tot nader bericht moet worden uitgesteld.**

Het Dagelijksch Bestuur.



**OFFICIEELE BEKENDMAKINGEN.**

In verband met de opening van de zitting der Staten op Dinsdag, de 4de April a.s. heeft Zijne Excellentie de Gouverneur het volgende bepaald:

Op die dag wordt van zonsop- tot zonsondergang van de Gouvernementsvaartuigen, van de forten en van de gouvernements-gebouwen, waar dat bij feestelijkheden gebruikelijk is, de nationale vlag uitgehangen.

# 2de Suppletoire 1939.

**Aan het antwoord van de Staten op de ingediende 2de Suppletoire van 1939 ontlenen wij:**

Bestudering van het ontwerp maakte op meerdere leden de indruk van overhaasting, waardoor het overladen en topzwaar is geworden.

De uitgaven stijgen met niet minder dan ƒ 2.000.000.—, een toename van meer dan 20%.

Vergelijking van de ramingen voor de jaren van af 1936 tot en met 1939 geven een verontrustend beeld.

De opgegeven cijfers voor de politie bestaan uit: bezoldigingen, enz.; bijdrage weduwen en wezenfonds (over de jaren 1936, 1937 en 1938); huur van wachthuizen, enz. en verplaatsingskosten.

Als men rekening hield met de aanzienlijke bedragen, die uitgegeven zijn geworden voor woningbouw voor de politie, hetgeen geenszins als een belegging kan worden beschouwd, daar het vaststaat, dat de huizen na aftrek van belasting en onderhoud geen winst opleveren, zouden de hierboven genoemde politie-uitgaven aanzienlijk verhoogd moeten worden.

**Defensie.**

De uitgaven voor de defensie beslaan — aldus enige leden — bijna de helft van de voorgestelde verhoging der uitgaven. Gaarne hadden zij gezien, dat in het ingediende ontwerp een duidelijker beeld ware gegeven van de defensie-uitgaven; thans moesten ze uit de verschillende afdelingen worden bijeengebracht. Wanneer de calculatie door sprekers gemaakt, juist is, dan vraagt de defensie ruim ƒ 900.000,— waarvan rond ƒ 500.000.— telken jare zulen terugkeren. De uitgaven voor 1938 waren rond ƒ 10.500.000.—, waarvan ƒ 9.000.000.— aan vaste uitgaven. Gaarne zouden sprekers van het Bestuur bevestiging vernemen, dat deze cijfers juist zijn, en zo niet, dan zouden zij correctie daarvan zeer op prijs stellen.

Loopt het Bestuur ten aanzien van de defensieplannen, voor zover deze ten laste van de Curaçaose begroting komen, niet wat te hard van stapel?, vroegen deze leden. Gaan wij niet veel verder, dan men in het Moederland redelijkerwijs zal en mag verwachten?

Enkelen dezer leden hebben de indruk gekregen, dat het Bestuur het verkrijgen van overschotten op de begrotingen van 1939 en 1940 wil bevorderen. Zij zouden gaarne willen vernemen of dit juist is en zó ja of de bedoeling daarvan is de kosten van de verdedigingswerken zo spoedig mogelijk af te betalen. Opmerkende dat ook wel zonder belastingverhoging overschotten op deze diensten verkregen zullen worden, zouden zij gaarne — indien bovenstaande inderdaad in de bedoeling ligt — willen vernemen hoe het Bestuur dat zou denken te kunnen doen, waar immers volgens het tweede lid van artikel 4 van het Koninklijk Besluit tot oprichting van het Curaçaose Pensioenfonds (P. B. 1936 No. 66) die overschotten ten bate van het Curaçaose Pensioenfonds zullen moeten komen.

De politie-uitgaven worden wel wat veel, vond men. Volgens de begroting voor 1939 bedragen de uitgaven voor bezoldigingen enz., wachthuizen, vervoermiddelen, wapens enz. en verplaatsingskosten ƒ 953,632.—. De voorgestelde verhoging van deze uitgaven bedraagt ƒ 337.634. — zodat deze zullen worden ƒ 1.291.266: een verhoging van ongeveer 33%. Gaarne zou men worden ingelicht omtrent het bedrag tot welke deze uitgaven het volgend jaar zullen stijgen, als de organisatie's gecompleteerd worden.

Op de begroting komen verder voor het bedrag van ƒ 270.000.— voor huisvesting van de politie, verdeeld als volgt: ƒ 63.400 voor de bouw van 9 politiewoningen op Aruba, waarvan 4 voor de militaire en 5 voor de burger-politie; ƒ 125.000.— voor de bouw van een kazerne voor ongehuwde politie-militairen te Willemstad en ƒ 82.000.— voor de bouw van 3 woningen voor de burgerpolitie en 10 woningen voor de militaire politie op Curaçao.

De meerdere uitgaven voor 1939 worden gedekt door geraamde hogere inkomsten, ten bedrage van ruim ƒ 2.100.000.— Deze hogere inkomsten vloeien voor een groot gedeelte voort uit het natuurlijk accres der inkomsten, doch moeten naar de mening van het Bestuur gecompleteerd worden door verhoging der loodsgelden en door het heffen van 25 opcenten op de inkomstenbelasting.

Reeds nu wilde men algemeen kenbaar maken, dat een geforceerde verhoging van de inkomsten onjuist is, gezien de verhouding tussen de vaste en variabele uitgaven van het dienstjaar 1939 en het natuurlijk accres der middelen. Men meende, dat alle, zelfs voor uitvoering van alle in de onderhavige begroting vervatte plannen, benodigde fondsen gevonden zouden worden, als men de raming der inkomsten meer in overeenstemming bracht met de verwachting, terwijl er dan zelfs wellicht meer credieten zouden overblijven voor woningbouw.

**Woningvoorziening.**

Ten aanzien van de woningvoorziening bestaat reeds jaren een achterstand, welke hoe langer hoe meer gevoeld wordt. En nu er zoveel uitgaven gedaan moeten worden voor behoorlijke huisvesting van de uitkomende militairen, springt de tegenstelling tussen al hetgeen in dit verband voor dezen gedaan wordt en de geringe aandacht, welke aan de heersende nood aan woningen voor de burgerij tot nu is gewijd, scherp in het oog.

Voor opvoering van lasten bestaat er naar de mening der afdelingen dan ook geen aanleiding.

In dit verband zouden de afdelingen gaarne een gedétailleerd overzicht ontvangen van het bedrag van ƒ 915.000.— dat door het Bestuur wordt geraamd als hogere opbrengst der inkomstenbelasting. Is daarin begrepen hetgeen te verwachten is van het binnenkomen van achterstallige belastingen der burgerij? Gaarne zou men ook ingelicht worden hoe geraakt is tot het bedrag van ƒ 185.000.— als opbrengst van de 25% opcenten op de inkomstenbelasting.

In dit verband zou men ook gaarne preices willen weten hoeveel het aantal aangeslagenen in de kohieren der belastingen jaar voor jaar van af 1933 tot 31 December 1938 hebben bedragen en de bedragen, die deze belopen hebben, zomede het bedrag van het aantal aanslagbiljetten jaar voor jaar over die jaren uitgegaan en de bedragen daarop betaald.

Voor een goede gang van zaken is het geboden er voor te zorgen, dat de aanslagbiljetten in de belastingen tijdig worden uitgestuurd — zo werd algemeen met klem betoogd.

Men had bezwaar tegen de geraamde hoge uitgaven, omdat de gouvernementsorganisatie niet in staat zal zijn alles te verwerken. Men vernam zelfs, dat in verband met de plannen wel 30 personen in leidende functie's zouden moeten uitkomen en zou hieromtrent gaarne ingelicht worden.

Ter wille van een horizontaal verloop van zaken zou men dan ook verscheidene werken tot later willen uitstellen. Er zullen dan ook krachten overblijven om te werken aan de woningbouw. Defensie gaat natuurlijk vóór, en tegen import zo nodig van werkkrachten hiervoor zou men dan ook geen bezwaar hebben. Maar de andere werken moeten naar het algemene gevoelen der afdelingen over méér dan één jaar verdeeld worden, om meer dan voor de defensiewerken noodzakelijke uitbreiding der gouvernements-organisatie te voorkomen.

De mening, dat het ontwerp uitgaven betreft, welke niet tot het jaar 1940 kunnen worden uitgesteld, kan niet worden gedeeld. Van meerdere staat naar de mening der afdelingen de urgentie geenszins vast.

Het op de begroting brengen van werken, die wel gevoteerd, doch niet tot uitvoering komen, heeft ook nog het bezwaar, dat het pensioenfonds meer dan in de bedoeling ligt aangevuld wordt, zo werd betoogd.

**Welvaartfonds.**

Het ruimer vloeien der inkomsten als gevolg van het natuurlijk accres zal — aldus een lid — niet steeds door blijven gaan; ongetwijfeld zullen op de „zeven vette jaren" ook hier de „zeven magere" volgen. Naar de mening van dezen spreker zou het zeer gewenst zijn in de tijden van „ruim vloeien" der middelen een z.g. „Welvaartsfonds" te vormen, waarin die gelden, of althans een deel daarvan, gestort zouden kunnen worden, die niet direct besteed (d.w.z. in het lopende dienstjaar) behoeven te worden, en waaruit straks, in de jaren, waarin de middelen minder ruim zullen vloeien, geput kan worden om in bepaalde behoeften te voorzien.

Dit idee vond algemene bijval: Curaçao — aldus werd betoogd — heeft ook eerder een periode van welvaart gehad en heeft de bittere les geleerd, dat deze plotseling kan ophouden; de tegenwoordige toestand is niet normaal, en het werd door meerdere leden zelfs uitgewerkt. Zij zouden naast het pensioenfonds nog twee andere willen vormen: een bouwfonds en een welvaartsfonds. In het bouwfonds waren gelden te storten, die wegens niet uitgevoerde, gevoteerde werken, overblijven.

In de jaren van ruim vloeiende middelen zou een bedrag kunnen worden gevoteerd ter storting in een welvaartsfonds, terwijl ook een deel van eventuele overschotten die nu volgens het Koninklijk Besluit tot oprichting van het Curaçaose Pensioenfonds geheel in dat fonds moeten gestort worden, in dat welvaartsfonds zou kunnen worden gebracht. Voor dit laatste zal wijziging van dat Koninklijk Besluit nodig zijn.

In dit verband merkte een lid op, dat het z.i. tijd wordt, dat het Bestuur het daarheen leidt, dat de economische problemen van Curaçao wetenschappelijk bestudeerd worden.

Ten aanzien van de jaarlijks terugkerende uitgaven ware met hetgeen verwacht zou kunen worden onder normale omstandigheden rekening te houden.

In dit verband werd ook gewaarschuwd tegen de invoer van dure krachten, die het Bestuurs-apparaat topzwaar maken. Deze vergroot de kans, dat als de ontvangsten straks teruglopen, het Bestuur tot ontslag van het personeel zal moeten overgaan.

Naar aanleiding hiervan merkte een lid op, dat het hem voorkwam, dat de uitbreiding van het ambtenarenkorps, inzonderheid in de lagere rangen, zeer groot is. Gaarne ontving hij een opgave van het aantal ambtenaren, waarmede in de jaren '37, '38 en '39 het ambtenarenkorps is uitgebreid, zulks met toevoeging in welke rang en met de mededeling of het dienstverband tijdelijk of blijvend is.

**Loodsgelden.**

Enkele leden deden uitkomen, dat zij de kwestie der verhoging der loodsgelden zien los van deze suppletoire begroting. De loodsgelden hadden hun inziens in 1937 niet verlaagd hoeven te worden. Een paar dezer leden hebben indertijd dan ook tegen de verlaging gestemd. Er is op Curaçao nog zoveel te bereiken, zo betoogden zij, op woninggebied b.v., en de gelden zouden ook in het welvaartsfonds gestort kunnen worden.

Een lid betoogde, dat de verhoging der loodsgelden niet onafhankelijk van deze suppletoire begroting beschouwd kan worden, omdat zij door het Bestuur voorgesteld is in verband met de in de suppletoire begroting opgenomen plannen. Buitendien achtte dit lid het onjuist een bepaalde groep der bevolking voor ongeveer 80% te belasten met de kosten van hetgeen nog zoveel te bereiken is in [illegible] fonds te storten. Hij — en een ander lid verenigde zich te dien aanzien met hem — zou er dan voorkeur aan geven niet de loodsgelden te verhogen, maar de opcenten op de inkomstenbelasting te verdubbelen.

Daartegenover merkten de voorstanders van de verhoging der loodsgelden op, dat het Bestuur wel de verhoging heeft voorgesteld in verband met de in de suppletoire begroting opgenomen plannen, doch dat het ieder lid vrij staat haar naar eigen inzicht te beoordelen. Het bezwaar, dat een bepaalde groep der bevolking voor 80% getroffen zou worden door verhoging der loodsgelden, konden deze sprekers niet delen, aangezien het in het algemeen zo is, dat zij, die meer hebben, ook meer betalen.

Men kon zich echter algemeen niet losmaken van de indruk, dat met het besteden der ontvangen gelden, een rustiger, bezonkener tempo in acht genomen moet en kan worden. De noodzakelijke uitgaven voor de defensie wilden meerdere leden echter hierbij buiten beschouwing laten.

Gaarne zou men vernemen hoe het Bestuur in principe staat tegenover vorming van bovenbedoelde fondsen.

**Brug.**

Het probleem van het rijdend verkeer over de haven werd door een lid met enige bezorgdheid ter tafel gebracht. Hij vreesde, dat dit probleem door de nieuwe brug niet opgelost zal worden. De brug gaat meer dan eens per uur open en meer dan 5000 motorrijtuigen rijden er per dag overheen. Zijns inziens moet er een oplossing gevonden worden, waarbij noch het landverkeer, noch het scheepvaartverkeer belemmerd wordt. Hij wierp daarom weer het idee van de vaste brug van Motet over de haven naar de overzijde op, en zou gaarne vernemen wat het Bestuur daarvan nu denkt. Enige leden gaven als hunne mening te kennen, dat zij onverantwoordelijk zouden achten deze brug onder de tegenwoordige omstandigheden te bouwen.

Een ander lid zou de oplossing van het probleem willen zoeken in het wederinvoeren van tolgelden voor het overrijden van de brug. Het is hem n.l. opgevallen — en meerdere leden beaamden dit — dat vele chauffeurs blijkbaar zonder noodzaak en voor hun pleizier meerdere malen per dag over de brug rijden, het verkeer onnodig belastende. Wanneer nu daaraan kosten verbonden worden, zal dit euvel verdwijnen, waardoor het verkeer weer verlicht wordt.

Andere leden verklaarden zich sterk tegen het heffen van tolgelden als door het lid daareven aan het woord bedoeld.

Een lid betoogde, dat reeds verbetering zou ontstaan, als men de brug telkens na boten in een richting varende, te hebben doorgelaten, sloot, alvorens ook schepen uit de andere richting komende, door te laten.

Een lid was in deze optimistisch gestemd. Naar zijne mening zal het overweldige landverkeer op Curaçao verminderen als binnen afzienbare tijd de uitbreidingswerkzaamheden bij de oliemaatschappij zijn beëindigd, zodat dan dit vraagstuk niet meer actueel zal zijn.

Tenslotte meende een lid, dat de enige afdoende oplossing een tunel onder de haven door is.

Algemeen betoogde men er de wenselijkheid van dat men zich houdt aan de voorgeschreven uren, gedurende welke de brug niet voor het scheepvaartverkeer geopend mag worden, waardoor het op tijd op school komen van kinderen bevorderd zal worden.

**Bouwen.**

Een lid bracht de huizenbouw, welke nu op St. Eustatius op de plantage Concordia plaats heeft, ter sprake en deelde mede vernomen te hebben, dat daarbij eigenaardig moet zijn opgetreden tegenover Statiaanse bewoners: hun zou een te korte termijn gegeven zijn om offertes voor de bouw te doen en toen zij verzochten om hun de nodige tijd om de zaak te overdenken te geven, zouden bewoners van St. Kitts en St. Maarten gehaald zijn aan wien dan ook het werk gegund is. De afdelingen zouden het zeer op prijs stellen als het Bestuur haar omtrent de gang van zaken ten deze zou willen onlichten, zomede omtrent hetgeen deze bouw eigenlijk betreft. Waaruit wordt het werk bekostigd?

Gaarne zou men ook worden ingelicht omtrent het doel van het gebouwtje, dat bij de woning van den districtmeester van het tweede district wordt opgetrokken en de stellage, die aan de haven tegenover het Gouvernementshuis wordt gebouwd. Is de Bouwcommissie omtrent dit laatste werk gehoord? En uit welke posten van de begroting worden deze werken, zomede de inrichting van een kantoor voor den technisch ambtenaar, hoofd der werkplaatsen bij openbare werken en de uitbreiding van de woning van den Directeur van het Rustoord Groot-Kwartier bekostigd?

Een lid verzocht te worden ingelicht hoe het komt, dat de politiemilitairen, Curaçaose ambtenaren zijnde en in het Curaçaos pensioenfonds opgenomen, vallen onder een Oost-Indische bezoldigingsregeling en of het niet in het belang van een regelmatige gang van zaken zou zijn, dat zij in een Curaçaose bezoldigingsregeling worden opgenomen. Zoals de zaak nu geregeld is, heeft men er geen kijk op, welke lasten per slot van rekening op ons pensioenfonds komen te drukken.

Dit lid zou ook gaarne vernemen, welke de meerdere lasten zijn, welke het pensioenfonds ten gevolge van de landsverordening houdende pensioenregeling voor Curaçaose politie-militairen en hunne weduwen en wezen zal moeten dragen.

Wordt vervolgd.



**RONDVLUCHT OFFICIEREN MS. COLOMBIA VAN DE K.N.S.M.**

Op 21 Maart maakten 14 opvarenden van het vlaggeschip der K.N.S.M. een rondvlucht boven Willemstad en omgeving op uitnodiging van de K.L.M.

Onder hen bevonden zich de 1ste Officier, de heer A. Lockman en de scheepsarts, Sr. R. F. Schultink, terwijl tevens aan de vlucht werd deelgenomen door den heer J. A. ten Broek, die op een rondreis was en bestemd is om binnenkort als Chef passage van het kantoor van Philippus van Ommeren te Parijs op te treden.

Een aardige bijzonderheid van deze joiflight is nog dat tien van de 14 passagiers nog nimmer gevlogen hadden.

Na afloop ontbrak het in het Hato restaurant dan ook niet aan opgetogen uitingen over de nieuwe ervaring, welke men had opgedaan.

**NEDERLAND.**

[illegible]

Het Staatsblad te Den Haag bevat het K.B. dat de Koninklijke Vereniging „Onze vloot" bevoegd is verklaard te Utrecht een bijzondere leerstoel te vestigen in de maritieme geschiedenis.

### VOL OPTIMISME.

Er zijn twee soorten van optimisme. Een ziek en een gezond optimisme. Het zieke optimisme ziet de dingen niet zoals ze zijn. Het gezonde optimisme ziet de dingen wel zoals ze in werkelijkheid zijn, maar...... hoopt...... dat ze anders zullen worden. Het christelijk optimisme gelooft aan God en aan de nieuwe mens en daarom ook aan de toekomst. Maar het is niet blind voor het ongoddelijke en mensonwaardige, het verwordene en zieke in de huidige wereld.

Het christelijk optimisme is niet blind. Het ziet de wereld met heel andere ogen dan de alledaagse optimist. Deze ziet alles in een rozig licht, hij is om zo te zeggen een opiumschuiver. Levend in een roes van zoete fantasieën heeft hij geen vermoeden van het slechte en demonische van onze tijd. Dit opiumoptimisme is een van de grootste gevaren. En tegen dit overdreven en ongezonde optimisme moeten wij ons verzetten.

Wie de jongste geschiedenis van 1933 tot 1938 met aandacht heeft gevolgd, weet, dat juist de optimisten de grootste schuld hebben aan de ontzettende ernst van de huidige toestand.

Het katholieke Duitsland werd — afgezien van enkele ernstige vermaners — door optimisten geleid. Het katholieke Spanje was vóór het uitbreken van de bolsjewistische revolutie zowel in kerkelijke als in politieke kringen optimistisch gezind. Het katholieke Oostenrijk is het klassieke land van het gemoedelijk optimisme en wij weten, wat dit alles ten gevolge had. Men kan ook van een Italiaans en een Frans optimisme spreken.

Zulke optimisten zijn in de regel heel aardige mensen, met de beste bedoelingen bezield. Maar van de andere kant zijn zij ook mensen, die de draagwijdte van de moderne dwaalleren niet doorzien en daarom door de catostrophen worden verrast.

Katholieke volken! Past op voor het blinde optimisme!

Volgens het oorlogsrecht kan het blind optimisme zelfs een misdaad tegenover het vaderland worden. Hetzelfde geldt ook voor het Rijk Gods.

En toch: Wij zijn en blijven optimisten. Wij zijn het ook nu, in de tijd van de verschrikkelijkste mogelijkheden. Wij zijn het ondanks alles, omdat het katholicisme de godsdienst van het goddelijk optimisme is. Wij zij het, omdat het katholicisme tenslotte altijd het laatst lacht. Ook in Duitsland. Ook in Oostenrijk. In Spanje en in Frankrijk.

Noë, de profeet van de zondvloed, was schijnbaar de grootste pessimist, in werkelijkheid echter de grootste optimist. Zo ook Christus. Bij de Christus-Koningprocessie op Palmzondag weent Hij, zoals menselijk gesproken slechts een pessimist kan wenen. Na de opstanding spreekt Hij, gelijk slechts de grootste optimist kan spreken, van een eeuwige Kerk. En dat herhaalt zich telkens in de hele geschiedenis der Kerk. Misschien hebben aanvankelijk altijd de pessimisten gelijk, maar tenslotte zegevieren de optimisten. Omdat tenslotte steeds God triomfeert.

Het optimisme of pessimisme der mensheid is niet zozeer een kwestie van temperament, het is niet toe te schrijven aan het feit, dat de ene groene en de andere zwarte brillen dragen, maar het is een gevolg van de gehele godsdienstige wereldopvatting.

Wij zijn optimisten, omdat wij geloven en omdat wij hopen.

Wij zijn nog maar pas aan het nieuwe jaar begonnen. We weten niet wat het zal brengen, maar... wij zijn het met een onwankelbaar vertrouwen ingegaan. En al zouden ook de trieste verwachtingen van het zwartste pessimisme in 1939 in vervulling gaan, toch zal ook ditmaal de toekomst aan het katholieke optimisme behoren!





De pers is in haar moderne ontwikkeling een wereldverschijnsel geworden aan welks invloed niemand kan ontsnappen.



### WAT ZIJN ADVENTISTEN?

Zoals hun naam zelf reeds aanduidt, aldus A. Roozen in „Het Schild", behoren de Adventisten (adventus is komt, wederkomst) tot secten, die de nabije wederkomst van Christus en de stichting van het duizendjarig Rijk verwachten.

Het adventisme is eigenlijk 'n nieuwe vorm van een heel oude dwaling, n.l. het Chiliasme. Volgens de Chiliasten moest men zich voorbereid houden, Christus spoedig op aarde te zien terugkomen, waar hij (alleen) de „heiligen" ten leven zou opwekken en met hen een (aards) Rijk stichten, dat duizend jaar duren zou. Dan woeden opnieuw satanische machten, die welhaast gebroken worden, waarna de algemeene opstanding der doden (ook die der bozen) volgt en het laatste oordeel.

De stichter van het Adventisme is een Amerikaan, William Miller (1782—1849), een grootboer. Van huis-uit „Doopsgezind" verloor hij alle geloof, tot hij op vier-en-dertig-jarige leeftijd de ouderlijke godsdienst terugvond.

In zijn bekeringsvuur begon hij schriftelijke studies te maken, waarvoor hij, hoe begaafd overigens ook alle wetenschappelijke voorbereiding en vorming miste.

Zijn lievelingsboeken waren „Daniël" en de „Apocalyps".

Hij geloofde aan 's Heren nabije wederkomst en beweerde zelfs het jaar te kunnen aanwijzen. Zijn uitgangspunt was Dan. 8 : 14. „Tot avond en morgen, tweeduizend driehonderd dagen, dan zal het heiligdom gereinigd worden."

In deze tekst wordt voorzegd, dat de door Antiochus Epiphanes (de kleine hoorn) [illegible] dienst van Jerusalem niet eeuwig duren zal, maar na 2 duizend 3 honderd dagen wederom hersteld zou worden. Eigendunkelijk verklaarde Miller deze schriftuurplaats van de reiniging der aarde door de wereldbrand (vergelijk II Petr. 3 10), vatte de 2308 dagen met een vergeefs beroep op Ezechiël 4 : 6, op als jaren, en berekende toen, door uit te gaan van het jaar 547 v. Chr. (alleen omdat van dat jaar uit ook de jaar-weken van Daniël geteld worden) dat rond 1843 (547 v. Chr. plus 2308 jaren) de reiniging van het heiligdom (is wereldbrand) zou plaats vinden en Christus wederkeren. Door droomgezichten kon hij de tijd nog nader aanduiden: tussen 21 Maart 1843 en 21 Maart 1844.

De tijd ging voorbij, zonder dat iets gebeurde. Toch verklaarde de „profeet", dat het weldra geschieden zou.

S. Shnow wiep nieuw licht in de duistere toekomst. Miller was n.l. vergeten, dat in de gelijkenis der tien maagden de Bruidegom niet overdag kwam, maar op middernacht. Nog een halve dag, dus nog een half jaar en de Heer zal komen. Miller aarzelde aanvankelijk, maar liet zich eindelijk overtuigen en zo naderde de grote dag van 21 Oct. 1843. Vele aanhangers hadden de oogst op de akkers laten staan en have en goed verkocht of weggegeven. In koortsachtige opwinding wachtten duizenden Adventisten in witte kleren, onder het zingen van liederen en met opgeslagen ogen (Luc. 21: 28) den komenden Christus. De dag verging als alle andere.

De meeste Adventisten zien er voortaan vanaf 's Heren wederkomst nauwkeurig te bepalen. Zij beroepen zich op Hand. 1 : 7: „Niet uw zaak is het, tijden of dagen te weten, die de Vader krachtens de Hem eigen oppermacht heeft vastgesteld", maar toch geloven ze vast in het nabije wereldeinde om de tekenen der tijden: „ons geslacht zal 's Heren komst beleven".

In 1845 werd Miller, die prediker bij de Baptisten was met zijn aanhang buiten dit genootschap gesloten en zo ontstond „de zelfstandige secte der Adventisten".

Lang bleef de eenheid echter niet bewaard.









### TE VERWACHTEN SCHEPEN OVER DE MAAND MAART 1939.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 25. | Eng. | Atlantian | pto. Cabello | ? |
| 26. | Ned. | Bodegraven | Cristobal | Amsterdam |
| 26. | Noors. | Ciss | Maracaibo | Aruba—M'bo. |
| 27. | Ned. | Statendam | La Guaira | Kingston |
| 27. | Noors. | Dalsangen | Sto. Domingo | pto. Cabello |
| 28. | Duits. | H. C. Horn | pto. Cabello | pto. Colombia |
| 28. | Noors. | Aluminumboot | La Guaira | Maracaibo |
| 28. | Amk. | Santa Rosa | New York | La Guaira |
| 28. | Ned. | El Libertador | Aruba—M'bo | La Guaira |
| 28. | „ | Atlas | Maracaibo | ? ? |
| 29. | Eng. | Akaroa | Southampton | Cristobal |
| 29. | Ned. | Medea | New York—pto. Cab. | Maracaibo |
| 30. | „ | El Libertador | La Guaira | Aruba—M'bo. |
| 30. | Duits. | Mimi Horn | pto. Colombia | pto. Cabello |
| 30. | „ | Caribia | pto. Cabello | pto. Colombia |
| 31. | Ned. | Calypso | Maracaibo | pto. Cab.—N. York. |